

אם זעם ההמון לא יוצג במקומות רבים בארץ עקב העובדה שקיימת כאן רק מהדורה ברוחב של 16 מ"מ (רוחב סרט סטאנדרטי הוא 35 מ"מ) פרוש הדבר שרבים לא יוכלו לראות את אחד הסרטים המשובחים ביותר שיצאו אי פעם מהוליווד.

קאתרין גראנט (סילביה סידני) וג'ו וילר (ספנסר טרייסי) מאוהבים זה בזה. אולם אינם יכולים להנשא כיוון שמצב הכלכלי בכל רע. קאתרין נאלצת להפחד מג'ו, לעבור לזמן מה לעיר אחרת, בה יש לה עבודה טובה. ג'ו פותח מוסך בשותפות עם שני אחיו (ג'ורג' וולקוט ופראנק אלברטסון) ולאחר שנה חוסך סכום כסף, קונה לעצמו מכונת ונוסע בה אל קאתרין, כדי לשאת אותה. בדרך, ליד עיר קטנה בשם סטראנד, הוא נעצר על ידי השריף המקומי (אדוארד אלס), נחשד בהשתתפות בחטיפת ילדה, נעצר בבית הסוהר המקומי. אוכלוסיית סטראנד, מונהגת על ידי קבוצה של לאומנים מומי מוח ונגסטרו מקומי (ברוס קאבוט) מסתערת על בית הסוהר, מעלים אותו באש. בדרך נס ג'ו ניצל, אבל הכל בטוחים שהוא נשרף בדליקה. כאשר מתברר שצ'למי יומן קולנוע נוכחו בעת הלינוץ, צלמו את הרצח, מחליט ג'ו להסתתר, להחשב למת, כדי שעשרים ושניים מאנשי העיר שזוהו הודות לצ'למי היומן, יוכלו להתבע לדין באשמת רצח. היסטריה תוקפת את מרבית הנאשמים כאשר הם שומעים את החלטת המושבעים המרשיעים אותם בדין. אולם ג'ו חוזר בו משאיפת הנקם, מגלה את עצמו, מציל את חיי האנשים שנסו לרצוח אותו.

זעם ההמון נחון, איפוא, בעלילה מעניינת ביותר. אולם לאננו אינו נתפס לצד הממתח שבה, משלב בתסריט (שהוא עצמו השתתף בהכנתו) הרבה רעיונות חברתיים שהיום אין למצואם בסרטים הוליוודיים; פשוט קשה להאמין שבראש הסרט שואג האריה של מטרונגולדברג מאייר.

חבלנים ומצולות

כמה מן הפעולות המזוהרות והמסוכנות ביותר במלחמה האחרונה בוצעו על ידי יחידות חבלה תת-ימיות שאנשיהן צויירו בכובעי אמודאים, כסיות גומי ומעלי גומי שדמו לגפיתיהן של צפרדעים ואשר הקנו להם את הכינוי "אנשים-צפרדעים". חבלנים במצור לות מראה שלוש פעולות נפרדות של חידה אמריקאית של חבלנים תת-ימיים, אשר הגוי עזת בהן, פצוץ בסיס צוללות יפאני מהתה את שיאו של הסרט.

הבמאי לויז (המדד על הבאנוטי) בייקון וצלמו נורברט ברודין היטיבו לקלוט את הי דמויות המזוהרות, כאלו מעולם אחר, משות דבומיה מתחת למים. קטעים אלה, המצולמים ומבויימים בסגנון העובדתי מהווים סתירה גמורה למה שמתרחש מעל לפני המים; העלילה הדרמטית של חבלנים במצולות אין לה ולא כלום מן החדוש. זוהי חזרה על אר תה מעשיה נורשה אודות קנין תקיף (ריצ' ארד וינדמארק) שאנשיו, ובראשם הרסיפ דאנה אנדרווי אינם מבינים אותו עד שהוא מוכיח את כשרו הפקודי והגופני ואת אומץ לבו בפעולה.

בלבדיר האופטימיסט

המחזה חזיל הכספים מאת רוברט מקאנרו עשה חיל על במות ברודני לפני ארבע שנים, הגיע ארצה והוצג על ידי הבימה. זהו מעשה בפילוסוף הנודע, אוליבר ארוונטר (במחזה שחקן את התפקיד חוזה פרו באמרי קה, רפאל קלצקיני בישראל) המעמיד פנים שהוא בן 77, נכנס למושב זקנים ומספר לי יושבים בו שהוא נראה צעיר אך ורק משום שגלה את סוד העלומים, גורם בכך לסערה בין כתלי המוסד.

כמו כל מחזה שהצלחה (מבחינת הקופה) נקנה חזיל הכספים על ידי הוליווד וזכה לטפול מיוחד. מר אונטר סולק ממנו ותחתיו הוכנס לסרט מכר ותיק, לין בלבדיר (קליפ טון ווב). הגאון בלבדיר נודד על פני אמרי קה, מרצה על הנושא: "איך להיות צעיר ב גיל 80". לצורך מחקר הוא נכנס למושב זקנים, מעמיד פנים שהוא בן 77 וכן הלאה, כמו במחזה. כל הקטעים שנשמר בהם ההר מור של המקור הם משעשעים, ביחוד משום שאות תפקידי הזקנים ממלאים חברי הלהקה שהופיעה על הבמה.

הצרה היא שמר בלבדיר פשוט אינו מש תלב בכל העניין, יתכן שאין תפקיד אדם טובילב הולם אותו יותר, כיון שהצופה הורגל לראות על הבד בלבדיר ציני ואנוכי.

הוא חג שם כמו אידיוט? אנחנו נהיה שם רק מחר.

אנו יוצאים לדרך. המידרון שנראה לנו אפסי מראש הפיסגה מתפתל עתה ונמשך בלי סוף. יורדים, יורדים ושוב יורדים. אין קץ לירידה. והעיקר: האבנים הקטנות דוק

"כניף בורע עז ברכיו וחבר שופך עז ראשו מים ממימייה..."

רות את הרגליים בלי הרף. אני מרגיש כאי לו רגלי פצע אחד גדול. אך אני יודע שזה לא כך. אין לי אף פצע או יבלת: רק מרוב דקירות האבנים הקטנות נמעכו פכות רגלי כבצק.

גם הבחור שהולך לפני צולע והולך כאילו פחד לדרוך על ביצים. אני צוחק. אבל זה לא מנחם אותי.

הרוג אות! הרוג אות!

12.30 — התקהלות סביב אחד הגמלים. "הרוג אות! הרוג אות!" אני שומע כמה קולות צועקים. אחד מתפרץ מתוך ההתקה לות ורץ קדימה. אל אלהים! מה קורה שם? את מי הולכים להרוג? אנו רצים אליהם: "מה העניינים? מה קרה?"

"...זה מעשי מכל השטיוות."

מולנו עומד אחמד, פניו מארים בחיוך עצום. הוא מושיט את ידו אלינו ואנו נר תעים לאחור. בידו הוא לוחץ ראשו נר נחש צהוב המתפתל על זרועו כמעט עד המרפק. "תראו מה שתפסתי", הוא אומר בנאוה. החברה רוצים לקחת אותו ממנו אך הוא מתקשקש. זה שלו. הוא מצא אותו.

14.10 — ואדי רחב, לכן מרוב אבנים קטנות וחצץ באפיק ומשני הצדדים סלעים גדולים. גם שני עצים צומחים, המתנשאים ממש מתוך הסלע. מתחת לעצים חונה ה שירה, מחולקת לשתיים. כאן נאכל צהרים. למעשה היינו צריכים לאכול לפני זמן רב, אך כל עוד לא מצאנו מרעה לגמלים, לא רצינו לחנות. לבסוף לא היתה ברירה. הגמ לים יצטרכו לחכות.

התפקיד: לטאטא את הדרך

הערבים מתלוננים כל הזמן: מה יקרה לגמלים המסכנים שלהם? האם נגיע סוף סוף למים? אכן, למרות שמשאם הוקל ב רובה (רוב מיכלי המים ריקים) צועדים ה גמלים בכבודות. אם לא נמצא שעורה בדרך, יצטרכו לחכות עד שנגיע לביר. שם בודאי יימצא מרעה טוב.

16.00 — לצד הואדי משתרע עמק רחב, כולו מכוסה ירק. סוף סוף מצאנו מרעה. אך הסביבה פראית ומשום מה מרחף איום סתום באויר החם, שלא גושבת בו אף נשימת רוח. לפני שהגמלים מתפזרים בתוך החלקות היורקות שולח עמוס שני מקלעים לתפוס עמדות — האחד על הר התלול, בקצה ה שדה, השני על גבעה נמוכה, קרוב לשפת הואדי. אני מרחם על המקלענים: על כל קילומטר שהשירה עושה הם מוסיפים קילר מטר של התרוצצויות ותפיסת עמדות.

שתי כיתות נחות בתוך הואדי, בצל דפ נותיו הגבוהות. הכיתה השלישית — של דוד העיריחודי (מפ"ם) — עם תגבורת, יוצאת לפנינו לביר. אם יתקלו במישו או משהו, תפקידם לטאטא אותו מדרכנו. בה גיעם לבאר עליהם להתבצר בה ולהבטיח אותה עד ששאר השירה תגיע.

הערבים דורשים לפחות שעה מרעה לגמ לים. רובנו חולצים את נעלינו, משתרעים בצל הואדי. למעשה, כבר גמרנו מיכסתי הליכה של יום רגיל, אך כל עוד לא הגענו למים, לא נחנה. בצל אחד השיחים הקים דן נאכט את ה"סנדלריה" שלו: יתד ברזל, פטיש וכמה מסמרים. מתיקו הוא מוציא סוליות עור רורביות, חוט ומחט. סביבו מו טלת ערימת נעליים הדרשות את טיפולו המידי. אולם הוא אינו מטפל בהן: ראשית כל יתקן את נעליו הוא.

16.30 — "ערבים על הרכס ממול, שלוש מאות מטר מכאן!" מודיעה התצפית שעל הגבעה הקרובה. כל אחד מחפש את נשקו. "אם אינם מוזיינים, עזוב אותם. אם יש להם נשק, דפוק אותם כשירצו להתקרב." כמה דקות של ציפיה. אין כלום. הערבים הסתלקו. אנו חוזרים לנמנם.

נוול בהיד ויקר

18.00 — בשעה זו בדרך כלל כבר מד ליקים מדורות לארוחת-ערב. במקום זה אנו הולכים והולכים, נכנסים ויוצאים בפיתולי ואדיות יבשים ושוממים, עוברים גבעות וה

"...ליר שזוקית מים ושותים, ושותים, ושותים..."

רים ושוב נכנסים לואדיות. זו הפעם הראשונה בכל המסע שההליכה הפכה מיכנית, עניין של התעקשות, כמעט על כל פנים אפשר לראות את ההחלטה ללכת וללכת, עד שנגיע למקום או עד שלא נוכל לזוז יותר.

עמוס קורא להפסקה. "מימייה אחת לכל כיתה", הוא מודיע. עד עתה נהגנו לשתות שתי מימיות מים לכיתה, מדי חנייה ארוכה. הנוול הבהיר כבר יותר חשוב כנראה, יש לשמור עליו ביתר קפדנות.

19.00 — אנו עדיין הולכים. השמש שקעה מזמן והחושך הולך ומתגבר. עכשיו אני רק מבחין בצועד לפני ואני כמעט רץ פן אנתק את הקשר אתו. אנו עוברים את הואדי ומתחילים לעלות בשביל הררי. הדרך נעשית יותר קשה, העיניים סוקרות אותה

הלאה כפי שעשה עד עכשיו? המטוס הצהוב מטה כנף, מסתובב לכיוונו. בעצלהים, כאילו מהסס, הוא מתקרב אלינו. פתאום הוא מגביר את המהירות ובה בקו אנו כולנו רוקדים כמטורפים מרוב שמחה. דוד מתרוצץ ממקום לי מקום, מצלם בקדחתנות. לולא נאחו אף הוא בהת פקרות העצומה היה קצת מאיט את הקצב: הרי מכל זה לא נוכל לפרסם אלא תמונה אחת או ש תיים לכל היותר.

עתה מתעוררת הבע ייה: כיצד להתקשר עם הטייס? איך להסביר לו שמכשיר הקשר מקול קל? איך נבקש לחם? מישו נוטל את המכשיר הכבד בידיים ומנופף אר תו מעל לראש. המטוס חג מעלינו, פעם, פעמי יים. הוא הבין. כעבור כמה שניות הוא חוזר, ממריך עד למטרים אח דים. מבעד להלון מו

פיעה יו, משהו שחור מושלך החוצה. החברה רצים לדבר שהושלך. הייתכן שהי תה לו סוללה רזרבית? התקווה מתבדה. אין זו אלא שופרת. זה באמת יפה מצדו — אבל מי צריך שופרת? עמוס מפרק את המכשיר בקדחתנות, מוציא ממנו את הסול לה. המטוס מתקרב, הטייס מטה את כנפיו שלוש פעמים. הפעם הוא הבין — אינש אלה!

ועתה — לחם! "נכתוב עם רובים", מציע מישו. כהרף עין מונחים עשרה רובים עז האזמה הסלעית. האותיות אינן מצטיינות ביופי, אך אפשר לקרוא אותן, וזה העיקר. ל. ה. ס. זהו, לחם! זה מה שאנחנו צרי כים. עוד הטיית כנפיים. בחור עם שכל, הטייס. הוא תופס מהר.